Jyrki Jauhiainen

HE 53/2020 laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta yhteisölaeista

Talousvaliokunta 20.4.2021

OIKEUSMINISTERIÖ JUSTITIEMINISTERIET

Tavoitteet ja valmistelu

- Tavoitteena on jatkaa voimassa olevaa väliaikaista sääntelyä yhteisöjen kokousten järjestämisen, asiamiehen käytön ja etäosallistumisen helpottamiseksi terveydensuojeluvaatimusten mukaisesti
  - Ehdotus poikkeaa voimassa olevasta väliaikaisesta laista 677/2020 vain siten, että ehdotetaan aiempaa väliaikaista lakia 290/2020 vastaavasti myös mahdollisuutta lykätä kevään ja kesän 2021 yhtiökokous ja osuuskunnan ja yhdistyksen kokous pidettäväksi 30.9.2021 mennessä
  - Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian, jotta yhteisöt voivat mahdollisimman pian päättää tarvitsemansa lykkäysmahdollisuuden käyttämisestä (samalla kumotaan voimassa oleva väliaikainen laki)
  - Voimassa 30.6.2022 asti, jotta yhteisöillä on ajoissa tieto kevään 2022 kokousjärjestelyihin sovellettavasta sääntelystä ja jotta kevään 2022 kokouksia häiritsemättä voidaan valmistella ja toteuttaa tarvittavat pysyvät säännökset etäosallistumisen helpottamisesta ja verkkokokousten sallimisesta
  - Ei muita helpotuksia tai muutoksia kokousjärjestelyihin
  - Ei tilinpäätöksen laatimisen lykkäysmahdollisuutta (minkä Kirjanpitolautakunta on jo sallinut)
- Täydentää voimassa olevan lain ja kokouskäytännön keinoja
  - AVI:n mukaan yhtiökokoukseen, osuuskunnan kokoukseen ja yhdistyksen kokoukseen ei yleensä sovelleta kokoontumisrajoituksia (pois lukien suuret pörssiyhtiöiden kokoukset)
- Valmisteltu OM:ssä virkatyönä (yhdessä VM ja STM kanssa)
  - Yhteisömuotojen vuoden 2020 kokouskäytännöt ja alkuvuoden 2021 kokouskäytännöt ja kokoussuunnitelmia on selvitetty – huomattavalla osalla yhteisöistä (pl. Pörssiyhtiöt) tai niiden osakkailla tai jäsenillä ei ole vielä valmiuksia etäosallistumisen järjestämiseen tai käyttämiseen
  - Ehdotuksesta on järjestetty laaja lausuntokierros (18.2.-18.3.2021), jolla ehdotusta kannatettiin

Pörssiyhtiön ja FN-yhtiön yhtiökokous 30.6.2022 mennessä

- Yhtiön hallitus voi päättää, että yhtiökokoukseen voi osallistua vain asiamiehen välityksellä. Osakas valitsee asiamiehensä. Yhtiön on kustannuksellaan tarjottava osakkaiden käyttöön riippumattoman asiamiehen tai asiamiehiä.
- Yhtiön hallitus voi päättää, että yhtiökokoukseen voi osallistua vain etäyhteydellä (ml. asiamiehet).
  - Kummassakin vaihtoehdossa järjestetään OYL:n mukainen fyysinen kokous – tärkeä mm. kokousajan määrittelyn kannalta ja kokousmenettelysäännösten soveltamisen kannalta
- Osakkaiden oikeuksien turvaamiseksi säännöksiä osakkaan äänestysvaihtoehdoista, kyselyoikeudesta ja ehdotusten teko-oikeudesta ennen yhtiökokousta ja kysymysten, vastausten ja ehdotusten saattamisesta muiden osakkaiden tietoon sekä osakkaiden ehdotusten ottamisesta äänestykseen

Asiamies osuuskunnan ja yhdistyksen 30.6. 2022 mennessä pidettävässä kokouksessa

- Sääntöjen estämättä osuuskunnan kokouksessa asiamies voi edustaa 3 jäsentä ja sääntöjen tai hallituksen päätöksellä useampia jäseniä.
  - Myös edustajiston jäsen voi valtuuttaa edustajiston toisen jäsenen
- Lain ja sääntöjen estämättä yhdistyksen hallitus voi sallia asiamiehen käyttämisen yhdistyksen kokouksessa ja valtuutettujen kokouksessa, vaikka asiamiehen käyttämistä ei sallita säännöissä
  - Valtuutettujen kokouksessa vain toinen valtuutettu voi olla asiamiehenä
  - Hallitus määrittelee asiamiehen käytön edellytykset (esim. kuinka monella valtakirjalla yksi asiamies voi edustaa tai että asiamiehenä voi olla vain toinen jäsen tai perheenjäsen) – sääntöjen mahdollisesti sallivammat määräykset ovat kuitenkin voimassa
- Hallituksen valtaa (valtakirjojen keräämismahdollisuus) rajoitetaan äänileikkurilla siten, että yhden asiamiehen yhteenlaskettu äänimäärä voi olla enintään 10% kokouksessa edustetusta äänimäärästä, jollei säännöissä rajoiteta tai laajenneta asiamiehen käyttömahdollisuutta (esim. säännöissä ei ole rajoitettu asiamiehen edustamien jäsenten lukumäärää tai äänimäärää). Asiamiehenä olevan jäsenen oma ääni luetaan asiamiehen äänimäärään.

Etäosallistuminen osuuskunnan ja yhdistyksen 30.6. 2022 mennessä pidettävässä kokouksessa

- Osuuskunnan hallitus voi sallia etäosallistumisen vaikka se olisi kielletty säännöissä
  - Etäosallistuminen myös edustajiston kokouksessa
  - Etäosallistuminen on vaihtoehtoinen, ei ainoa osallistumistapa
  - Ennakollista (ennakkoäänestys) tai kokouksen aikaista (esim. videoyhteys ja äänestys)
- Yhdistyksen hallitus voi sallia etäosallistumisen vaikka sitä ei ole sallittu säännöissä eikä yhdistyksellä ole äänestys- ja vaalijärjestystä
  - Etäosallistuminen myös valtuutettujen kokouksessa
  - Etäosallistuminen on vaihtoehtoinen, ei ainoa osallistumistapa
  - Ennakollista (ennakkoäänestys) tai kokouksen aikaista (esim. videoyhteys ja äänestys
- Hallitus valitsee ja valmistelee etäosallistumiskeinot niin, että jäsenillä käytännössä on riittävä mahdollisuus osallistua päätöksentekoon (johdon huolellisuusvelvoite)
- Mahdollisuus ennakkoilmoittaumisen vaatimiseen suoraan lain nojalla: osuuskunnassa enintään viikkoa, yhdistyksessä enintään 2 viikkoa ennen

Liikepankit, osuuspankit, säästöpankit, vakuutusyhtiöt, vakuutuskassat, vakuutusyhdistykset ja hypoteekkiyhdistys

- Liikepankit → osakeyhtiösäännökset
- osuuspankit → osuuskuntasäännökset
- säästöpankit → isännistön kokoukseen osuuskunnan kokousta vastaavat säännökset,
- Vakuutusyhtiöt ja työeläkevakuutusyhtiöt → osakeyhtiösäännökset
- Vakuutusyhdistykset ja vakuutuskassat → pääosin yhdistyssäännökset
- Hypoteekkiyhdistys → lykkäyksen ja etäosallistumisen osalta säästöpankkisäännökset ja asiamiehen osalta yhdistyssäännökset

Jyrki Jauhiainen

Jyrki.jauhiainen@om.fi

OIKEUSMINISTERIÖ

www.oikeusministerio.fi

Facebook: facebook.com/oikeusministerio
Twitter: twitter.com/oikeusmin @oikeusmin

Käyntiosoite: Eteläesplanadi 10, Helsinki
Postiosoite: PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde: 029 516 001

OIKEUSMINISTERIÖ JUSTITIEMINISTERIET